

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

ACİL DURUM PLANI

Yayın Tarihi: 30.10.2014

Revizyon No: 03

Revizyon Tarihi: 07.07.2025

HAZIRLAYAN

YAŞAR KESER

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

1. GENEL HÜKÜMLER

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde meydana gelebilecek;

- Yangın ve patlama
- Doğal afetler (deprem, sel-su baskını, yıldırım düşmesi, yoğun kar yağışı)
- KBRN kazaları
- Sabotaj, adli olay
- Toplu gıda zehirlenmeleri
- Ciddi yaralanma ve can kaybı (yüksekten düşme, elektrik çarpması)

Gibi acil durumlarda doğru ve etkin müdahaleyi sağlamak amacıyla; acil durum ekiplerinin görev ve sorumlulukları, hareket tarzı prosedürleri, can ve mal güvenliğini koruyucu önlemler bu plan kapsamında tanımlanmıştır.

Mevzuat Dayanağı: Bu plan, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır. Ayrıca, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) rehber dokümanları ve ulusal standartlar dikkate alınmıştır.

Amaç: Acil durumlara karşı **önceden hazırlıklı olmak**,
Olayın yayılmasını **önlemek** ve **sınırlandırmak**,
İnsan, mal ve çevre üzerindeki **zararlı etkileri en aza indirmek**,
Acil durum ekipleri olay yerine ulaşınca kadar **ilk müdahaleyi koordine etmek**,
Mevzuata uygun **kayıt ve raporlama** sistemini oluşturmak.

Kapsam: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde meydana gelebilecek tüm acil durumları (öncesi, esnası, sonrası).

Tüm çalışanlar, öğrenciler, ziyaretçiler ile çevre güvenliğini, Kampüs içi ve bağlı tesislerdeki uygulamaları **kapsar**.

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Yetki ve Sorumluluk

Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetimi Acil durum planının uygulanmasından ve güncellenmesinden sorumludur.

Acil Durum Ekipleri:

Acil Durum Amiri / Yardımcısı

1. Söndürme ekibi
2. Kurtarma ekibi
3. Koruma ekibi
4. İlk yardım ekibi

***Söndürme, Kurtarma ve Koruma ekipleri için görevlendirilecek destek elemanı sayıları;**

Az tehlikeli işyerlerinde, her 50 çalışana kadar 1'er kişi

Tehlikeli işyerlerinde, her 40 çalışana kadar 1'er kişi

Çok tehlikeli işyerlerinde, her 30 çalışana kadar 1'er kişi

***İlk yardım ekipleri için**

Az tehlikeli işyerlerinde, her 20 çalışan için 1 ilkyardımcı,

Tehlikeli işyerlerinde, her 15 çalışana kadar 1 ilkyardımcı,

Çok tehlikeli işyerlerinde, her 10 çalışana kadar 1 ilkyardımcı,

Bulundurması zorunludur. (Görev tanımları ve iletişim bilgileri planda belirtilmiştir. Acil durum planı, imza karşılığında tüm ekip üyelerine tebliğ edilmiştir).

2. ACİL DURUM PLANININ AŞAMALARI

2.1 Acil Durum Öncesi

- **Planlama:** Acil durum planının ana hatlarını belirlemek, hangi durumlarda devreye gireceğini tanımlamak. Olası tehlikeler, riskler ve kaynaklar dikkate alınarak bir strateji geliştirilir.
- **Senaryoların Oluşturulması:** Farklı acil durum senaryoları (yangın, doğal afet, sabotaj vb.) oluşturulur. Her senaryo için uygun eylem planları belirlenir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meşelik Kampüsü
26040 ESKİŞEHİR
Tel: 0(222) 239 37 50 Faks: 0(222) 229 14 18
Web adresi: <https://sbf.ogu.edu.tr/>

ONAY

- **Önleyici ve Düzeltici Çalışmalar:** Potansiyel risklerin önceden tespit edilip ortadan kaldırılması ya da minimize edilmesi sağlanır. Sistemlerin çalışabilirliğini arttırmak adına yapılan düzenlemeler yapılır.
- **Talimatların Hazırlanması:** Her bir senaryo için ayrıntılı talimatlar hazırlanır. Çalışanlar, bu talimatlarla hangi adımları atacaklarını bilmelidir.
- **Eğitimlerin Verilmesi:** Personel, acil durumlarla ilgili eğitim alır. Hem teorik hem de pratik eğitimler, acil duruma hızlı ve etkili müdahale için gereklidir.
- **Tatbikatların Gerçekleştirilmesi:** Gerçekçi tatbikatlarla, hazırlıklar test edilir. Bu tatbikatlar, gerçek bir acil durumda ne kadar etkili olduğunu görmek açısından çok önemlidir.
- **İşaret ve Etiketlendirmelerin Yapılması:** Acil çıkışlar, toplanma alanları gibi önemli noktalar işaretlenir. Bu, kişilerin acil durumda doğru yönlendirilmelerini sağlar.

2.2 Acil Durum Esnası

- **Prosedürlere, Talimatlara ve Plana Uygun Davranmak:** Kriz anında, daha önce belirlenen adımlar doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.
- **Sorumluluk Almak:** Herkesin acil durum esnasında belirli sorumlulukları vardır. Ekipler kendi görevlerini yerine getirirken, liderlik ve koordinasyon sağlanmalıdır.

2.3 Acil Durum Sonrası

- **Gözden Geçirme:** Acil durum sonrası süreç değerlendirilir. Yapılanlar ve eksiklikler gözden geçirilir.
- **Önleyici ve Düzenleyici Çalışmalar:** Yaşanan olaydan ders çıkarılır ve gelecekte benzer olayların önlenmesi için çalışmalar yapılır.
- **Hasar Analizleri:** Olaydan kaynaklanan maddi veya manevi hasar analiz edilir. Sonrasında bu hasarları minimize etmek için yeni önlemler alınır.

3. ACİL DURUM ORGANİZASYON YAPISI

3.1 Acil Durum Amiri / Yardımcısı: Acil durum amiri, acil durum planının tüm aşamalarında liderlik yaparak etkin bir şekilde müdahale eder. Yardımcısı ise amirin yokluğunda onun görevlerini yerine getirir ve kriz durumlarını yönetir.

1 Acil Durum Amiri / Yardımcısı					
Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	İletişim	İmza
1	Pınar DURU	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acil Durum Amiri (Koordinasyonla görevli)	Dahili: 1543 Cep Tel: ***	
2	Neşe ÇELİK	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acil Durum Amir Yardımcısı (Koordinasyonla görevli)	Dahili: 1544 Cep Tel: ***	

Görev ve Sorumluluklar

- Mevcut ekiplerin ve tedbirlerin yeterliliğini belirlemek.
- Personelin acil durumlarla ilgili eğitim almalarını ve tatbikatlarla bu eğitimin pekiştirilmesini sağlamak.
- Resmi makamlarla koordinasyon ve iş birliği sağlamak.
- Acil durumlarda kullanılacak malzemeleri belirleyip temin etmek.
- Önceden hazırlanan acil durum planlarını gözden geçirip gerekli güncellemeleri yapmak.
- Acil durum sırasında müdahale, tahliye ve kurtarma çalışmalarını koordinasyonunu sağlamak.
- Yapılan işlemler, müdahaleler ve alınan tedbirlerle ilgili kayıtları tutmak.
- Acil durumdan sonra yapılan müdahalelerin raporlarını değerlendirip, eksiklikleri belirleyip iyileştirmelere yönelik adımlar atmak.

3.2 Söndürme Ekibi: İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mâni olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmek.

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Görev ve Sorumluluklar

- Acil durum halinde ekip liderinin vereceği emirler doğrultusunda çalışmak (ekip liderinin bulunmadığı durumda ekip lideri yardımcısı ekibe başkanlık eder),
- Yangın cinsine göre uygun teçhizatın kullanılmasını sağlamak,
- Yangın alarmı alır almaz bölgesinde bulunan yangın söndürücüyü alarak yangın yerine gelmek, ekip liderinin talimatları doğrultusunda hareket etmek,
- Yangında kurtarma yapılması gerekiyorsa önce kendi güvenliğini sağlayarak kurtarma işlemini yürütmek,
- Kurtarılan kişileri ilk yardım ekibine teslim etmek,
- Söndürme işlemi sonrası kullanılan ve boşalan tüpleri toplayarak ekip amirine teslim etmek,
- Tatbikat, eğitim ve toplantılara katılmak,
- Ekibin müdahale ettiği her olayın kayıtlarını tutmak ve ileriye dönük düzeltici, iyileştirici, kazanın tekrarını önleyici tedbirler almak, alınması için ilgili birimlere önerilerde bulunmak.

2 Söndürme Ekibi					
Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	İletişim	İmza
1	Musa AY	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri	Dahili: 1542 / 1516 Cep Tel: ***	
2	Uğur SAĞLAM	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri Yardımcısı	Dahili: 1542 Cep Tel: ***	
3	Yılmaz DOĞAN	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Üyesi	Dahili: 1102 Cep Tel: ***	

3.3 Kurtarma ekibi: İşyerlerinde acil durum sonrası; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmek.

Görev ve Sorumluluklar

- Acil durum halinde ekip liderinin vereceği emirler doğrultusunda çalışmak (ekip liderinin bulunmadığı durumda ekip lideri yardımcısı ekibe başkanlık eder),

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meşelik Kampüsü
26040 ESKİŞEHİR
Tel: 0(222) 239 37 50 Faks: 0(222) 229 14 18
Web adresi: <https://sbf.ogu.edu.tr/>

ONAY

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

- Paniğe kapılmamak, kontrollü hareket edilmesini sağlamak, kurtarma çalışmalarına katılmak,
- Acil Durum Çıkış- Kaçış kapılarının açılmasını sağlamak ve gerekli yönlendirmeyi yapmak,
- Çıkması muhtemel paniği önlemek,
- Ekiplerde görevli olmayan personel dışarı çıkarıldıktan sonra yangında ilk kurtarılacak işareti olan malzemeyi kurtarmak,
- Tatbikat, eğitim ve toplantılara katılmak.

3 Kurtarma ekibi					
Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	İletişim	İmza
1	Ali ŞAVRAN	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri	Dahili: 1532 Cep Tel: ***	
2	Güray YALVAÇ	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri Yardımcısı	Dahili: 1101 Cep Tel: ***	
3	Ozan KAVAK	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Üyesi	Dahili: 1102 Cep Tel: ***	

3.4 Koruma ekibi: Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermek.

Görev ve Sorumluluklar

- Acil durum halinde ekip liderinin vereceği emirler doğrultusunda çalışmak (ekip liderinin bulunmadığı durumda ekip lideri yardımcısı ekibe başkanlık eder),
- Tehlike durumunda kurtarılmış can, mal ve değerli dokümanların emniyetli şekilde korunmasını sağlamak,
- Tehlike anında dışarıdan gelebilecek soygun, yağmalama ve ilgisiz/yetkisiz kişilerin tehlike sahasına girmesini engellemek,
- Panik ve kargaşayı önlemek,
- Tatbikat, eğitim ve toplantılara katılmak.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meşelik Kampüsü
26040 ESKİŞEHİR
Tel: 0(222) 239 37 50 Faks: 0(222) 229 14 18
Web adresi: <https://sbf.ogu.edu.tr/>

ONAY

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

4 Koruma ekibi					
Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	İletişim	İmza
1	Deniz Tugay ASLAN	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri	Dahili: 1108 Cep Tel: ***	
2	İsmail AYKANAT	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri Yardımcısı	Dahili: 1528 Cep Tel: ***	
3	Salih GÖZÜBÜYÜK	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Üyesi	Dahili: 1101 Cep Tel: ***	

3.5 İlk Yardım Ekibi: Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek.

Görev ve Sorumluluklar

- Acil durum halinde ekip liderinin vereceği talimatlar doğrultusunda çalışmak (ekip liderinin bulunmadığı durumda ekip lideri yardımcısı ekibe başkanlık eder),
- Acil durum haberini alır almaz ilk yardım malzemelerini alarak olay yerine gitmek,
- Yaralı kişiler güvenli alan-triyaj bölgesi ya da toplanma yerlerine taşındıktan sonra ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek,
- Uzman yardım gelinceye kadar gerekli müdahaleyi yapmak,
- Yetkisiz kişilerin yaralılara müdahale etmesini engellemek,
- İlk yardım müdahalesi gerektiren acil durumlarda ilk müdahaleyi yaparak en seri şekilde en yakın sağlık merkezine gönderilmelerini sağlamak,
- İlk yardım malzemelerinin kontrollerini yapmak, eksik ve kullanılmaz durumda malzeme varsa temini için yetkililere bildirmek,
- Toplantı, eğitim ve tatbikatlara katılmak,
- Ekibin müdahale ettiği her olayın kayıtlarını tutmak ve ileriye dönük düzeltici, iyileştirici, kazanın tekrarını önleyici tedbirler almak, alınması için ilgili birimlere önerilerde bulunmak,

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meşelik Kampüsü
26040 ESKİŞEHİR
Tel: 0(222) 239 37 50 Faks: 0(222) 229 14 18
Web adresi: <https://sbf.ogu.edu.tr/>

ONAY

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

- Acil durumun çalışma saatleri içinde olması veya olmaması haline göre ayrıca çağrı beklemeksizin kriz masası ile temas kurmak, güvenlikten alacağı bilgiye göre hareket etmek.

5 İlk Yardım Ekibi					
Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	İletişim	İmza
1	Sevil PAMUK CEBECİ	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri	Dahili: 1529 Cep Tel: ***	
2	Burcu TUNCER YILMAZ	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Lideri Yardımcısı	Dahili: 1521 Cep Tel: ***	
3	Şöhret KARACASU	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ekip Üyesi	Dahili: 1110 Cep Tel: ***	

Acil Durum Yönetim Grubu / Kriz Masası: Acil durumun tipine ve büyüklüğüne göre kriz masası oluşturulmasına karar verilmesi halinde, acil durum amiri başkanlığında, acil durum amir yardımcısı, etkilenen alan / bölüm sorumlusu, fakülte dekanı ve dekan yardımcılarında oluşan kriz masası kurulur ve aşağıda belirtilen toplantı yerlerinden birinde toplanılır.

- Toplantı yeri: Toplantı Salonu
- Kriz masası toplandıktan sonra acil durum amirinin yetkileri kriz masasına geçer.

Acil Durum Toplanma Merkezi: Otopark alanıdır.

Acil durumda, personelin bu bölgede toplanması, aksi talimat verilmedikçe toplanma bölgesini terk etmemesi gerekmektedir. Olay kriz masasının toplanmasını gerektirecek derecede önemliyse tüm ekipler **Acil Toplanma Alanında** toplanır, durum hakkında Acil Durum Amiri veya Acil Durum Amir Yardımcısından bilgi alır, gerekli malzemelerini (Acil Müdahale

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Ekipleri Standart Koruyucu Teçhizat ve Kurtarma Ekipmanları) olarak, ekip lideri başkanlığında toplu halde bulunup verilecek talimatı bekler. Hangi olay meydana geldiyse öncelikle o olayın ekibi veya ekipleri faaliyete geçeceğinden, malzeme dağıtımında da o ekip öncelik alır.

Acil Durum Ekiplerinin Nitelikleri: Ekipler, birimler tarafından aşağıda belirtilen niteliklere sahip personel arasından seçilmiş kişilerdir:

- İlgili faaliyetlerde kullanılan teçhizatı tanımak ve kullanabilir olmak,
- Yerleşim planı hakkında bilgi sahibi olmak,
- Yangınla mücadele eğitimi görmüş olmak,
- Sivil savunma eğitimi görmüş olmak veya görecek olmak,
- İlk yardım eğitimi görmüş olmak,
- Her türlü olağanüstü durum karşısında soğukkanlılığını koruyabilmek,
- Kan görmeye dayanıklı olmak.

Diğer Personel: Acil durum ekiplerinde görevli olmayan diğer personel en kısa sürede bulunduğu yeri terk edip belirlenmiş toplanma alanlarına gider. Toplanma alanlarına gelen personelin birim tespit sorumluları nezaretinde mevcut kontrolü yapılır, eksik personel olup olmadığı tespit edilir, eksik personelden şüphelenilmesi halinde durum hakkında kriz masasına ve / veya acil durum amirine bilgi verilir, ekiplerin müdahalesi sağlanır.

4. EYLEM PLANI

4.1 Tahliye

Acil durumlarda ofislerin veya çalışma alanlarının boşaltılması talimatı geldiğinde (siren, anons ve diğer bildirim yöntemleri) aşağıdaki hususlar uygulanmalıdır.

- Tüm personel, bulundukları yerdeki ilk önlemleri aldıktan sonra (koşmadan, yürüyerek, önceden belirlenmiş olan) **Acil Durum Toplanma Noktasına** hareket eder.
- Acil Durum Koruma Ekip üyeleri, bina ve tesisleri kontrol ederek, kapalı yerlerde kimse kalmadığını kontrol edip bunu acil durum amirine rapor eder. Tüm personelin Acil Durum Toplanma Merkezinde toplanmasını sağlar. Mevcut personeli sayar, eğer

toplanma noktasına ulaşamamış personel var ise, bunları tespit eder ve nedenini öğrenir.
Bu bilgileri acil durum amirine iletir.

- Eğer toplanma noktasına ulaşamamış personel var ise acil durum yöneticisinin talimatıyla, arama-kurtarma çalışmaları başlatılır.

Herhangi bir acil durumda bulunulan yeri terk etmeden önce, eğer yeterli zaman varsa:

- Elektrik fişleri prizlerden çıkarılmalı,
- Açık bina camları kapatılmalı,
- Üzerinde **“YANGINDA İLK KURTARILACAK”** işareti olan eşyalar alınmalı,
- Odayı terk ederken oda kapısı kapatılmalı, ancak kesinlikle kilitlenmemelidir.

Bu işlerle görevli personel de,

- Akaryakıt tankları, doğal gaz ve basınçlı gaz tüplerinin (CO₂, O₂ vb.) vanalarını kapatmalı,
- Doğalgaz ve elektrik sistemlerini devre dışı bırakmalı ve emniyete almalıdır.

4.2 Yangın/Patlama Durumu

Maddenin, ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan kimyasal olaya **Yanma** denir. Yanma olayının oluşabilmesi için yanıcı madde, ısı ve oksijenin bir arada bulunması gerekir. Bu olaya "Yangın Üçgeni" adı verilir.

Bir yanma olayı ancak bu üç elemanın (Yanıcı madde, ısı ve oksijen) bir araya gelmesiyle sağlayabilir. ***Dolayısıyla birini ortamdan uzaklaştırırsanız, yangını söndürmüş olursunuz.***

Bu yangının önlenmesinin en basit kuralıdır.

Yararlanmak amacı ile yakılan ateş dışında oluşan ve denetlenemeyen yanma olayına **YANGIN** denir.

4.2.1 Yangınların Sınıflandırılması

Yangının türü yanmakta olan maddeye göre değişir.

Yangın Çeşitleri	A Sınıfı	B Sınıfı	C Sınıfı	D Sınıfı
Cinsi	Katı	Sıvı	Gaz	Metal
Yanıcı Madde	Kağıt, Odun, Ahşap, Kumaş, Pamuk vb.	Boya, Tiner, Yağ, Akaryakıt vb.	Doğalgaz, Metan, LPG, Propan, Asetilen vb.	Magnezyum, Alüminyum, Sodyum vb.
Söndürme Yöntemi	Soğutma, Yanmayı Engelleme	Engelleme, Boğma, Soğutma	Engelleme	Soğutma, Boğma
Kullanılan Söndürücü	Öncelikle çok maksatlı kuru kimyevi tozlu veya sulu	Kuru kimyevi tozlu, karbondioksitli veya köpüklü	Öncelikle kuru kimyevi tozlu veya karbondioksitli	Öncelikle kuru metal tozlu

4.2.2 Yangın Söndürme Prensipleri

Yangının sınıfı ne olursa olsun söndürme prensipleri ortaktır. Bu prensip yanmayı meydana getiren üç unsurdan yanıcı maddeyi, oksijeni veya ısıyı ortadan kaldırmaktır.

Yanıcı maddeyi ortadan kaldırmak: Kırıp parçalamak, ayırmak veya sıvı akıcıyı kesmek suretiyle yanıcı maddeleri ortadan kaldırmak bazen mümkün olsa da yanıcıların ağır ve taşınmaz mallar olduğu düşünülürse her zaman uygulama alanı bulunamayabilir.

Isıyı ortadan kaldırmak: Her yanıcı maddenin bir yanma ısısı olduğuna göre, yanan maddeleri bu ısının altına kadar soğutmak yangını söndürmek için iyi bir yöntemdir.

Oksijeni ortadan kaldırmak: Yangın mahalline ağır ve yanmaz gazlarla aerosol sıvılar sevk etmek havada bulunan yaklaşık %21 oranındaki oksijeni azaltarak ortadan kaldırılmasını sağlar.

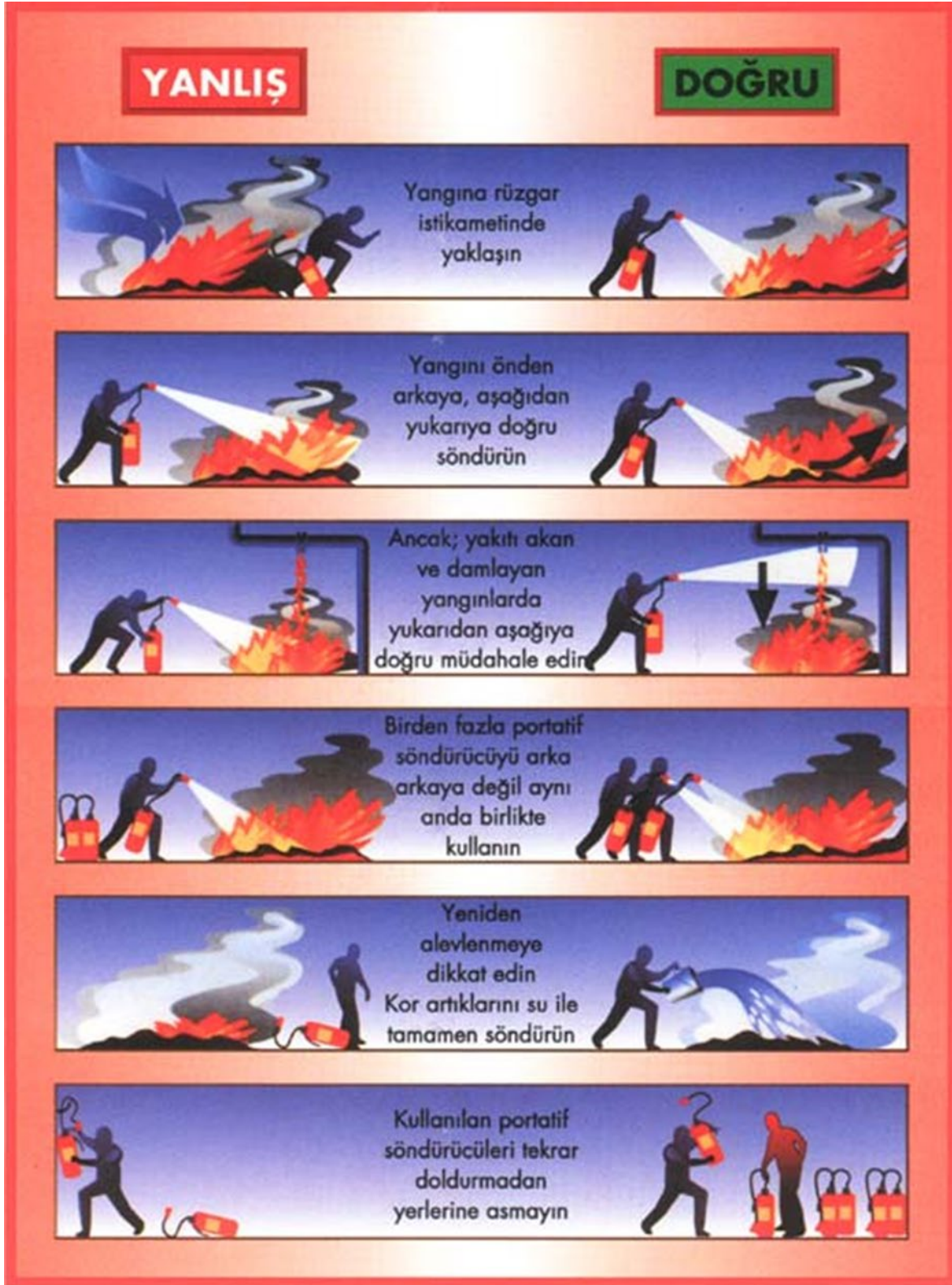
4.2.3 Yangın Söndürme Cihazlarının Kullanımı

Basınç Göstergeleri Kontrolü

		
Bitmiş bir tüpe ait gösterge; Ortalama olarak 0 ile 10 bar basıncı kalmış bir tüpün kullanımı uygun değildir. (Yukarıdaki örnekte verilen tüp için bu değerin 11 bar olduğu görülmekte) En kısa sürede yetkili dolum kuruluşuna gönderilmesi gerekmektedir.	Çok yüksek basınçlı bir tüp; içerisinde kullanılmasını sağlayan itici gazın normalden biraz daha fazla olduğunu gösterir. Bu bizim için avantaj oluşturmaz. Nadir de olsa bazı tüplerin değişen ortam şartlarında patlama riski vardır.	İdeal basınç; Bir söndürücü için ideal basınç göstergesi yukarıda bulunan örnekteki gibi yeşil alanlı bölümdür. Rutin periyodik kontrollerimizde özellikle bu kontrolü yapmamız gerekmektedir.

BİR YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR.

4.2.4 Yangına Karşı Korunma Tedbirleri

Yangın durumunda Acil Durum Yöneticisi tarafından verilecek talimatla, Söndürme ekibi yangına mevcut ekipmanlar ile müdahale eder. Buna ilave olarak, yangının büyüklüğüne göre, Acil Durum Yöneticisi, çevredeki İtfaiyelerden de yardım isteyebilir.

Yangını İlk Gören / Haber Alan Kişi

Telsiz veya telefonla yoksa bağırarak yangından sorumlu ekibe ve çevreye duyurur.

Yangını bildirirken:

- Yangın nerede?
- Yaralı var mı? Varsa kaç kişi?
- Ne yanıyor?
- Kendi kimlik bilgilerini verir.

Yangın Sırasında Yapılacaklar

- Sakin olun.
- Yangın başlangıç noktasını ve sebebini görebiliyor musunuz? Eğer cevabınız evet ise yangına neden olan üç temel maddeden birini (**ısıyı, yanıcı maddeyi, oksijeni**) ortadan kaldırdığınızda yangının söneceğini aklınızdan çıkarmayın.
- Sıcak dumanı ciğerlerinize çekmemeye çalışın, yanmaktan kurtulsanız bile ciğerlerinizde oluşacak hasar ölümcül sonuçlar doğurabilir.
- Boşluklar ve havalandırma kanalları yanan gazın çıkış noktalarıdır, unutmayın.
- Olay mahallindeki kolay yanacak maddeleri yangının yayıldığı yönden uzaklaştırmaya çalışın.
- Duman dolu bir yerden geçmek zorundaysanız öncesinde derin nefes alın ve yerde sürünerek ilerleyin.
- Sıcak olan bir kapıyı açmayın.
- Yangın söndürme cihazı kullanmanıza rağmen yangın sönmüyorsa, boş cihazı olduğunuz yere yatık vaziyette bırakın ve hemen dışarı çıkın.
- Yangın olan binada kesinlikle asansörleri kullanmayın.

Yangından Sonra Yapılacaklar

- İhtiyaç duyulan yerde ilk yardım ekibi gelinceye kadar ilk yardım yapın.
- Gaz, elektrik gibi tesisatlarının güvenli olduğundan emin olun.

ELBİSENİZ TUTUŞTU

DUR: KOŞARSANIZ HAVADAKİ OKSİJEN ALEVLERİN ARTMASINA NEDEN OLACAKTIR.

YAT: AYAKTA DURURSANIZ ALEVLER HAYATİ ORGANLARINIZA DOĞRU HIZLA YÜKSELECEKTİR.

YUVARLAN: ATEŞİ SÖNDÜRMEK İÇİN YERDE YUVARLANIN.

4.3 Deprem Durumunda

4.3.1 Deprem Anında Yapılması Gerekenler

- Deprem anında 10–15 saniye içinde bulunduğunuz binayı terk edebiliyorsanız derhal kaçın, yoksa güvenli bir yer bulun.
- İlk sarsıntıyı hissettiğiniz anda sakin olun. Paniğe kapılmayın. Panik sağlıklı düşünmenizi engelleyecek, hatalı, bilinç dışı hareket etmenize yol açacaktır. Bilinçli düşünebilmek, hazırlıklarınızı felaket anında değil, daha önce yapmanıza ve planlamanıza bağlıdır.
- Eğer binayı terk edemiyorsanız, daha önce belirlediğiniz yaşam üçgeni alanına gidin ve yan yatarak cenin pozisyonunu alın. Kesinlikle oradan oraya koşmayın ve ayakta durmayın.
- Deprem olduğu anda bina içinde iseniz yerinizde kalın. Sağlam bir masa veya tezgâh altına sığının. Devrilebilecek duvarlardan kendinizi koruyun. Başınızı ve boynunuzu koruyun.
- Sarsıntılar sürüyor ise binadan çıkmaya çalışmayın. Can kayıplarının çoğu insanların güvenli bir yere sığınmamasından ötürü gerçekleşir.
- Sarsıntı durduğu anda derhal merdivenleri kullanarak binayı tahliye ediniz. **Kesinlikle asansörleri kullanmayınız.**

- Deprem anında bina dışında iseniz, binalardan, elektrik hatlarından ve sokak aydınlatma direklerinin devrilme gölgesinden uzakta açık bir alana gidin.
- Depremden sonra düşebilecek nitelikte olan pencerelerden ve düşebilecek diğer nesnelerden uzak durun.
- **Kriz Yönetim Merkezinden onay gelmedikçe hasarlı binalara girmeyin.**

4.3.2 Depremden Sonra Yapılması Gerekenler

- Sarsıntı durduğu anda derhal merdivenler kullanılarak panik yapmadan acil toplanma yerine gitmek üzere bina tahliye edilmeli. **Kesinlikle asansörler kullanılmamalı,**
- İşyerinde bulunanların sayımı yapılmalı, mahsur kalanlar kurtarılmalı,
- Gerekirse **İl Afet Acil Durum Müdürlüklerinden** yardım istenmeli,
- Yaralı varsa ilk müdahale yapılmalı, gerekiyorsa yakın hastaneler aranıp doluluk oranı sorularak müsait olan ve hasar görmemiş en yakın hastaneye götürülmeli,
- Yıkılma, yangın vb. bir durum varsa Acil Durum Ekipleri önce insanlardan başlanmak üzere gerekli müdahaleyi yapmalı,
- Yanıcı parlayıcı madde ve gaz kaçağı olup olmadığı kontrol edilmeli (Eğer deprem gece olduysa bu tür kaçaklar el feneri ile kontrol edilmeli, kibrit, çakmak ve açık alev gibi maddeler kullanılmamalı),
- Eğer yangın varsa Yangın Söndürme Talimatına göre hareket edilmeli,
- Elektrik bakım işlerini yürüten teknik personel elektrik tesisatını kontrol etmeli. Hasar tespiti yapıp, hasar yoksa jeneratörü çalıştırarak enerjiyi vermeli,
- Bölümlerde hasar tespiti yapılmalı,
- Dökülmüş ve etrafa saçılmış maddelerin temizliği yapılmalı,
- Herhangi bir hasar yoksa Acil Durum Yöneticisinin vereceği talimat doğrultusunda çalışma yapılmalı.

4.4 Sel/Su Baskını Durumu

Su baskını ve sel en yaygın tabii afetlerdendir. Sel, ani gelişen bir olay iken su baskınları birkaç saat veya gün içinde gerçekleşebilir. Ancak ani gelişen su baskınları da vardır. Sel genelde şiddetli yağmur sonrasında veya baraj, gölcük, kanal, nehir kenarındaki setlerin hasar görmesi neticesi gerçekleşir. Muhtemel su baskınlarından önce bazı tedbirler alınır. Ancak su baskını gerçekleşmesi halinde ilave önlemlere de ihtiyaç vardır. Alınabilecek muhtemel tedbirler arasında şunlar vardır:

- Kapı, pencere, havalandırma açıklıkları ve diğer açıklıklardan su girişinin önlenmesi için siperlik takılması,
- Su geçirmez kapıların takılması,
- Su/sel baskını olan yerlerde kullanılmak üzere portatif bariyerlerin tesisi,
- Sel/su baskınına uğraması muhtemel yerlere sabit su pompalarının tesisi,
- Kum torbaları ile setler yapılması,
- Çift sıra kalas ve kazıklar kullanılarak set yapılması ve arasının toprak ile doldurulması,
- Küçük kiriş ve kalasları üst üste yığarak tek bir bariyer yapılması,
- Portatif pompalar, pompaların çalışması için jeneratör veya yakıt, acil aydınlatma araçları gibi ihtiyaç duyulabilecek destek imkân ve malzemelerinin göz önünde bulundurulması.

4.5 Yıldırım Düşmesi Durumu

Yıldırım, bulut ile yer arasında meydana gelen yüksek gerilimli bir elektrik boşalmasıdır. Yıldırımın meydana gelebilmesi için bulut ve yerin farklı elektrik yüklerine sahip olması ve belirli bir potansiyel farka erişmesi gerekmektedir. Genellikle bulutun yere yakın olan bölümleri negatif, yer ise pozitif yüklü elektriğe sahiptir. Bazı koşullarda bunun tersi de olabilir. Bulutla yer arasındaki potansiyel fark artarak belirli bir değere eriştiğinde, hava iletken olmamasına rağmen hava içerisinde iletken bir kanal oluşur ve elektriksel boşalma başlar, yani yıldırım meydana gelir. Yıldırım olayı, her ne kadar yıldırım düşmesi olarak bilinse de bulut ile

yer arasındaki negatif ve pozitif elektrik yüklerinin pozisyonlarına göre bazen buluttan yere doğru, bazen de yerden buluta doğru olmaktadır.

Yıldırım oluşmasında meteorolojik şartların yanı sıra yer yüzeyinin durumu da çok önemlidir. Yüksek binalar, ağaçlar ve metalik eşyalar gibi iyonlaştırıcı malzemeler yıldırım oluşumu için uygun koşullar hazırlarlar. Can ve mal kaybını en aza indirebilmek için aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınmalıdır:

- Yüksek bina ve yapılarda (minare gibi) paratoner (yıldırımsavar) kullanılmalı,
- Yıldırım riski olan havalarda ağaç, bayrak ve telefon direkleri gibi yüksek objelerden uzak durulmalı,
- Açık arazide iseniz yere çömelerek oturulmalı, kesinlikle yere yatılmamalı,
- Su üzerinde bulunma durumunda derhal karaya çıkılmalı,
- Şemsiye gibi sivri metal içeren eşyalar kullanılmamalı,
- Açık arazide gruplar halinde durulmamalı,
- Elektrikli eşyaların fişleri çekilmeli, mümkün olduğunca kullanılmamalı,
- Metalik eşyalardan uzak durulmalı ancak otomobillerin lastikleri yalıtkan olduğu için otomobil içleri güvenli yerlerdir.

4.6 Sabotaj Durumu

Yapılacağı haber alınan veya aniden meydana gelen sabotajların, çalışma alanı dahilindeki ilgililere ve üst kademedeki yetkili personele ne şekilde duyurulacağı önceden belirlenmelidir. İhbar edilmiş yani önceden haber alınan telefon, resmi ya da dedikodu şeklindeki sabotajlarda, ilk duyan kişi tarafından mesai saatleri içerisinde ise derhal acil durum amiri ve diğer yetkililere haber verilmelidir. Durumu haber alanların ivedilikle ilgili emniyet kuruluşlarına haber vermesi gerekli olup, çalışanların, öğrencilerin vb. güvenliğinin sağlanması için koruma ve güvenlik amirliği de bilgilendirmeli ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

4.6.1 Sabotaj Şekilleri

Sabotajlar genelde yapılış tarzına göre ve kullanılan malzemeye göre ikiye ayrılırlar

Aktif Sabotajlar:

- Yangın,
- Patlayıcı Madde,
- Mekanik,
- Bakteriyolojik ve Kimyasal.

Pasif Sabotajlar:

- Fikri,
- Psikolojik.

4.6.2 Sabotajlara Karşı Korunma Tedbirler

Sabotajlara karşı aktif ve pasif olarak şu tedbirler alınmalıdır.

- Tüm işyerinin içi ve dışı korunmalı ve aydınlatılmalıdır.
- Tüm işyerinde gece ve gündüz güvenlik personeli bulundurulmalıdır.
- Gerekli olan alarm ve haberleşme sistemleri kurulmalıdır.
- Gerekli ikaz levhaları bulunmalıdır.
- Giriş-çıkış adedi en az düzeye indirilmeli ve kapılar kontrol altında bulundurulmalıdır.
- Yangın ikaz, ihbar ve söndürme sistemleri kurulmalıdır.
- Zeminden düşük seviyede olan yer pencerelerinde gerekli koruyucu önlemler alınmalıdır.
- Sabotaja elverişli olmaları nedeniyle özellikle patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı madde yükleme, nakliye, boşaltma ve kullanımda gerekli hassasiyet gösterilmelidir.
- Tüm işyerlerine geliş-gidişler kontrol altında tutulmalıdır. Büyük ve merkezi birimlerde kimlik sorulmalı gerektiğinde kayıt tutulmalıdır.
- Yapılacak eğitimlerle personel bilinçlendirilmelidir.

4.6.3 Sabotaj Esnasında Yapılması Gerekenler

- Vakit kaybetmeden Güvenlik Birimine haber verilmelidir (**Koruma ve Güvenlik Amirliği**).
- **Tüm Acil Durumlar için 112 aranmalıdır.**
- Can Güvenliğini tehlikeye atılmadan çalışma bölgesi güvence altına alınmalıdır (**Koruma ve Güvenlik Amirliği**).
- Çalışma sahası aydınlatılmalıdır (**Elektrik Bakım**).
- Giriş-çıkış kapıları kontrol altında tutulmalıdır (**Koruma ve Güvenlik Amirliği**).
- Toplanma Bölgesine gidilmeli ve ilgililere yardımcı olunmalıdır (**Tüm Personel**).

4.7 Ciddi Yaralanmalar ve Can Kaybı Durumu

Acil durumun herhangi bir aşamasında yaralanma ve can kaybı olasılığı vardır. İlk yardımın usulüne uygun ve zamanında yapılması can kaybını önleyecektir.

Bir hasta veya yaralıya müdahale ederken aşağıdaki hususları göz önünde bulundurunuz:

- Öncelikle sahayı inceleyerek girişin güvenli olduğundan emin olunuz.
- Durum tespiti yapınız. Hemen müdahaleden kaçınınız.
- Bilinci kapalı, yüksekten düşen birini yerinden oynatmayınız.
- Eğitim aldığınız şekilde ilk yardım uygulayınız.

Bu amaçla:

İlk yardımın ABC 'si yani havayolu tıkanıklığı var mı? Solunum var mı? Dolaşım var mı?

- Nefes alıp almadığını kontrol edin.
- Gerekliyse (eğitimi aldıysanız) suni teneffüs ve kalp masajı yapınız.
- Kanamayı durdurunuz.
- Kazalı şoka girmiş olabilir. Onu rahatlatınız, sakin olmasını telkin ediniz. Ani hareketlenmemesi için kontrollü olarak zapt ediniz. Ancak canının yandığını unutmayınız.
- Kişinin bilinci açık ise kendisinden bu duruma yol açan bilgileri alınız. Bu esnada en son ne yaptığı, ne yediği, alerjisinin olup olmadığı, rahatsızlıkları, aldığı ilaçlar,

hastalanmasına/yaralanmasına yol açan eylem gibi bilgileri öncelikle alınız. Bilinci kapalı ise bu bilgileri İnsan Kaynakları ve Sağlık Servisi kayıtlarında araştırınız.

- Hasta/yaralıyı en yakın hastaneye sevk ediniz.

Ölümlerin Bildirimi

Bir ölüm meydana gelir ise;

- Derhal olay yerini tehlike ikaz bandı ile çevirerek girişleri yasaklayınız.
- Yerel polis veya jandarmaya haber veriniz. Polis ve jandarmadan aldığınız talimatlara göre hareket ediniz.

4.8 Yüksekten Düşme

Kazayı İlk Gören / Haber Alan Kişi

Telsiz veya telefonla yoksa bağırarak ilk yardımdan sorumlu ekibe ve çevreye duyurur.

Kazayı bildirirken:

- Kaza nerede?
- Yaralı var mı? Varsa kaç kişi?
- Nereden düştü?
- Kendi kimlik bilgilerini verir.

Kaza Sonrasında Yapılacaklar

- Sakin olun,
- Kazazedenin etrafını boşaltıp korumaya alınmasını sağlayın,
- İhtiyaç duyulan yerde ilk yardım ekibi gelinceye kadar ilk yardım yapın.

4.9 Elektrik Çarpması

Kazayı İlk Gören / Haber Alan Kişi

Telsiz veya telefonla yoksa bağırarak ilk yardımdan sorumlu ekibe ve çevreye duyurur.

Kazayı bildirirken:

Kaza nerede?

Yaralı var mı? Varsa kaç kişi?

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Kendi kimlik bilgilerini verir.

Kaza Sonrasında Yapılacaklar

Sakin olun,

Olaya sebep olan kablo veya aletin beslendiği tablodan elektriği kesin,

Kazazedenin etrafını boşaltıp korumaya alınmasını sağlayın,

İhtiyaç duyulan yerde ilk yardım ekibi gelinceye kadar ilk yardım yapın.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meşelik Kampüsü
26040 ESKİŞEHİR

Tel: 0(222) 239 37 50 Faks: 0(222) 229 14 18

Web adresi: <https://sbf.ogu.edu.tr/>

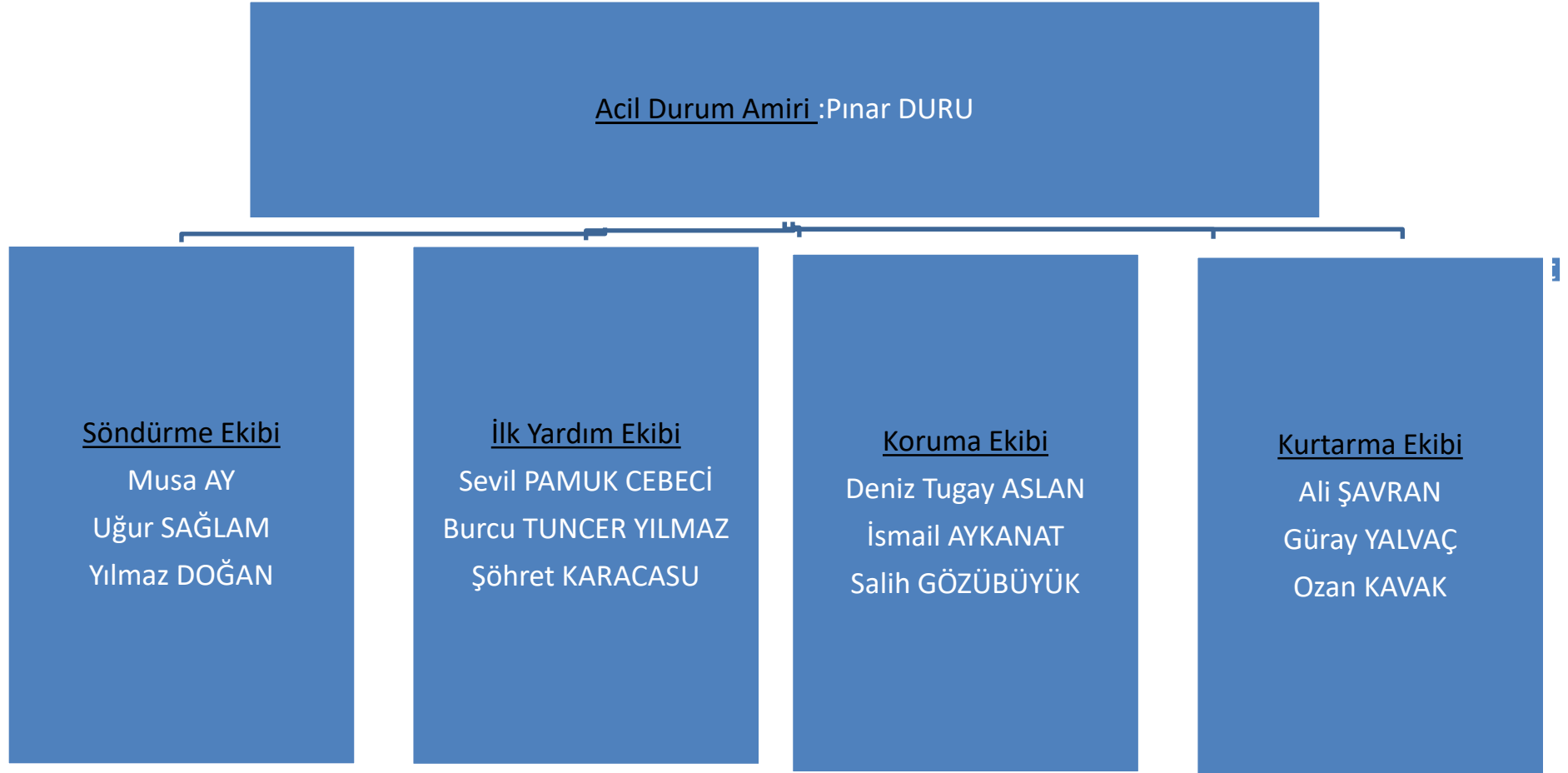
ONAY

Ekler

1. Organizasyon şeması
2. Yangın acil durum planı
3. Deprem acil durum planı
4. Sel/su baskını acil durum planı
5. Sabotaj acil durum planı
6. Elektrik çarpması acil durum planı
7. Ciddi yaralanma ve can kaybı acil durum planı

Organizasyon Şeması

YANGIN ACİL DURUM PLANI

YANGIN

EN YAKIN AMİRİNE VE İŞ GÜVENLİĞİ SORUMLUSUNA HABER VER

**EN YAKIN YANGIN TÜPÜ İLE SÖNDÜRME
ÇALIŞMALARINA BAŞLA
(SÖNDÜRME EKİBİ)**

**İLK OLARAK İTFAİYİYİ ARA, (110)
YANGIN ÇEŞİDİNİ, YERİNİ VE VARSA YARALILARI BİLDİR,
KENDİNE ZARAR VERMEDEN İLK MÜDAHALEYİ YAP**

**ACİL DURUM TELEFON
LİSTESİNDE BELİRTİLEN
YERLERE HABER VER
(KORUMA EKİBİ)**

**KULLANILAN MAKİNE, EKİPMAN VB. ENERJİSİNİ KES
(KORUMA EKİBİ)**

**ACİL DURUM AMİRİNİ
DURUMDAN HABERDAR
EDEREK
ELEKTRİK VE GAZIN
KESİLMESİNİ SAĞLA**

**YANGINDA İLK KURTARILACAK MALZEMENİ ALARAK EN
YAKIN ÇIKIŞ KAPISINDAN TOPLANMA BÖLGESİNE GİT
EKİP SORUMLUSUNA GELDİĞİNİ BİLDİR**

**SAYIM YAPACAK OLAN KORUMA EKİBİNE EKİBİNDEKİ
PERSONEL SAYISINI BİLDİR.**

**TOPLANMA YERİNDE
SAYIM YAP VE ÇEVRE
GÜVENLİĞİNİ SAĞLA
(KORUMA EKİBİ)**

**SÖNDÜRME ÇALIŞMALARINA BAŞLA
(SÖNDÜRME EKİBİ)**

EKSİK VAR MI?

HAYIR

EVET

YARALI VAR MI?

HAYIR

EVET

**İLK KURTARILACAK
EŞYALARI KURTAR
(KURTARMA EKİBİ)**

**112 Yİ ARA VE KURTARMA
EKİBİNE HABER VER
(SÖNDÜRME EKİBİ)**

**YANGIN ALANINDA
ARAŞTIRMA YAPILARAK
EKSİKLERİN TESPİT
EDİLMESİ
(KURTARMA EKİBİ)**

**YARALILARI İLK YARDIM BÖLGESİNE TAŞI
(İLK YARDIM EKİBİ)**

**İLK YARDIM SERTİFİKAN VARSA, YARALILARA İLK YARDIM YAP
(İLK YARDIM EKİBİ)**

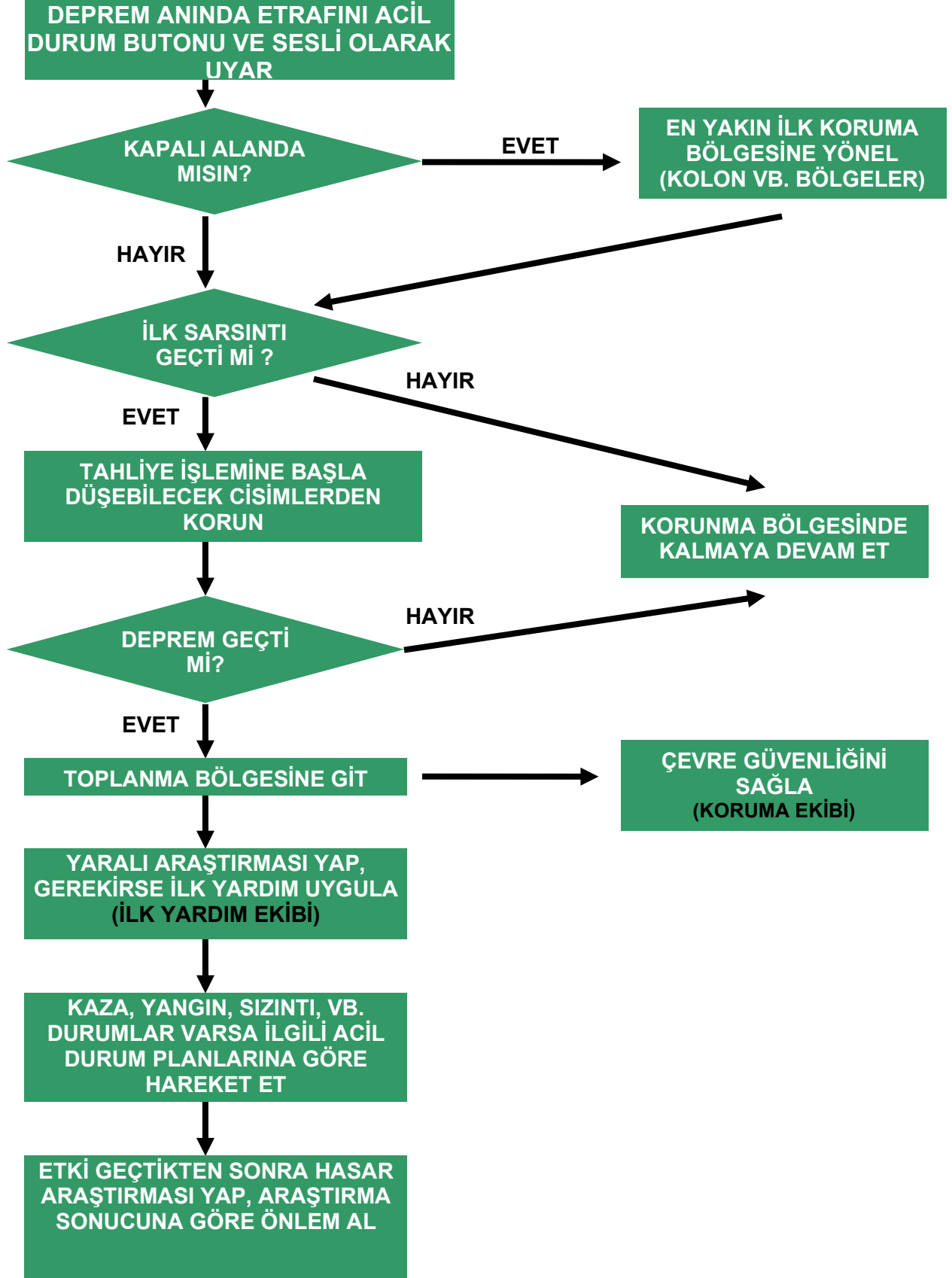
**YARALILARI YANGIN
ALANININ DIŞINA
TOPLANMA BÖLGESİNE
TAŞINMASI
(KURTARMA EKİBİ)**

**AMBULANS İLE HASTANEYE SEVKET
(İLK YARDIM EKİBİ)**

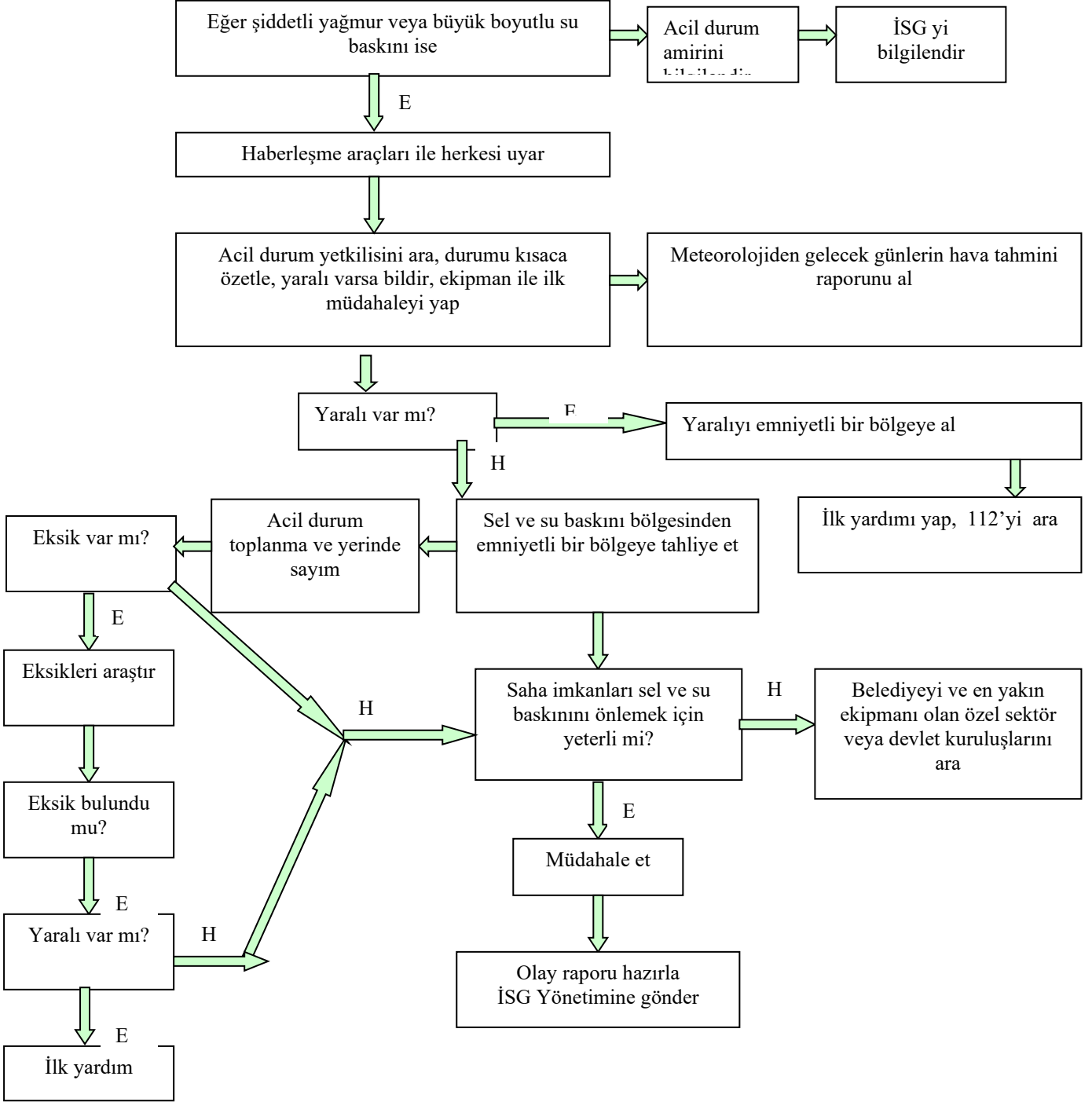
**YANGIN BÖLGESİNİ İTFAİYE EKİPLERİYLE İNCELE, ÇIKIŞ
NEDENİNİ SAPTA, OLAYLA İLGİLİ RAPOR VE TUTANAK HAZIRLA
(İŞ GÜVENLİĞİ SORUMLUSU)**

DEPREM

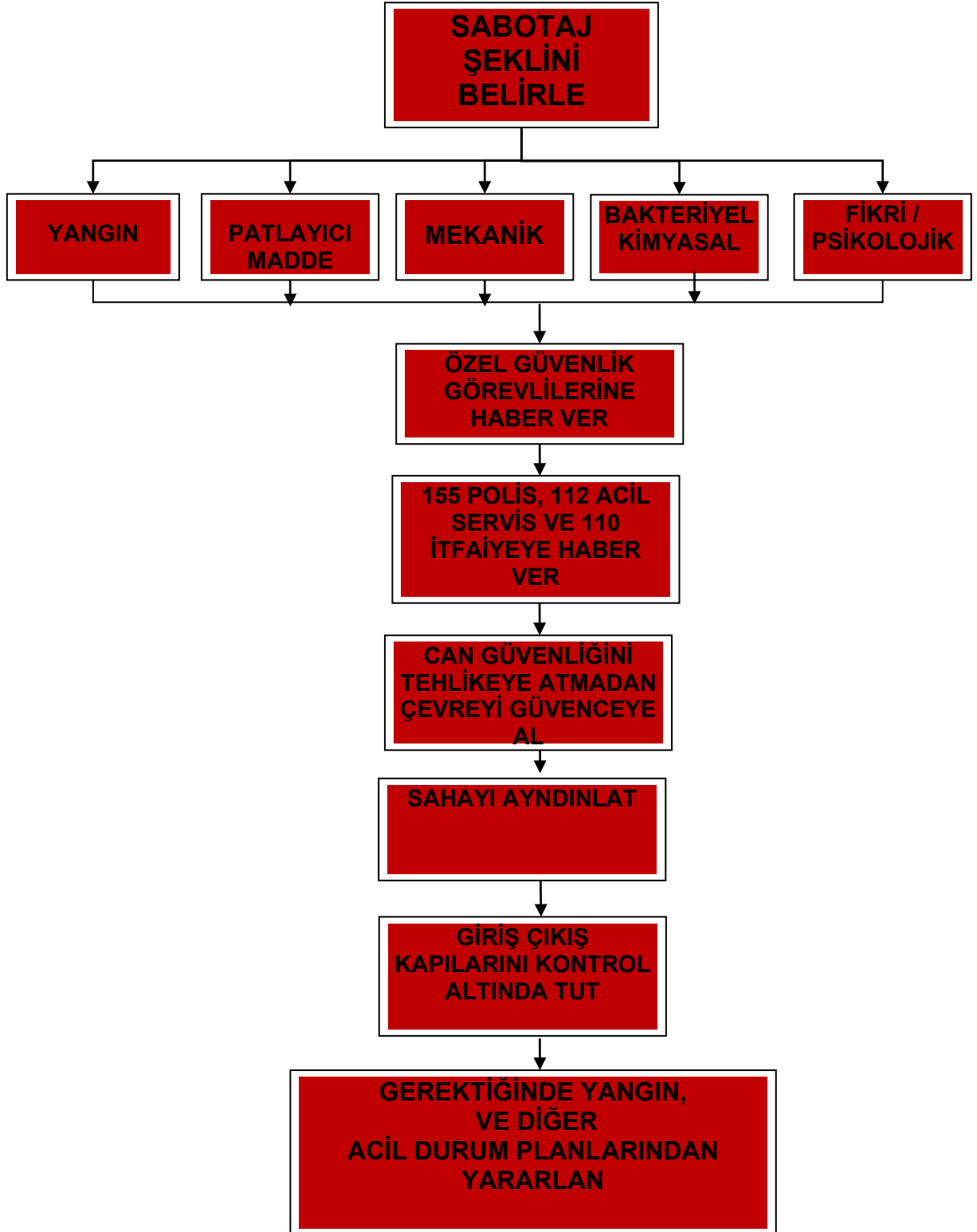
DEPREM ACİL DURUM PLANI

SEL/SU BASKINI ACİL DURUM PLANI

SABOTAJ ACİL DURUM PLANI

**ELEKTRİK
ÇARPMA**

ELEKTRİK ÇARPMASI ACİL DURUM PLANI

KAZA MÜDAHALE

KAZA OLAY MÜDAHALE PLANI

KAZA – OLAYIN GERÇEKLEŞMESİ

**ACİL DURUM AMİRİNE
Bildir / Bildirilmesini Sağla**

İLK YARDIM SERTİFİKAN VAR MI ?

EVET

HAYIR

**Ortam Değerlendirmesi Yap
(Ortam ve Kendi Güvenliğini Sağla)**

Olay **Elektrik Çarpması** ise;
önce elektrik akımını kes, akımı
kesmek mümkün değil ise
kazazedeyi yalıtkan bir madde
(tahta, ip, plastik vb.) kullanarak
ortamdan uzaklaştır

**Hasta/Yaralıya
Müdahale Etme**

**Kazazede ölmüş ise
savcılık gelene
kadar olay yerine
müdahale etme**

**Gerekliyorsa İlk Yardım Uygula
Yaşam Desteği Ver**

**Ortamda ilkyardımcı
varsa onun
yardımcısı
konumuna geç**

Hafif Yaralanma

Ağır Yaralanma

**Sağlıkçı (Hekim-Hemşire)
gelince onun yardımcısı
konumuna geç**

kaza araştırma raporu hazırla

**AMBULANS
İLE EN YAKIN
SAĞLIK
KURULUŞUNA
GÖTÜR**

**SGK ya bildir ve
kaza araştırma
raporu hazırla**